

Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem i, at dette Lovforslag er meget løst underbygget; det er ikke tilstrækkeligt gennemtænkt, og først og fremmest præges det i høj Grad af Mangel paa den Sagkundskab, som er nødvendig for denne Sags Gennemførelse. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Lærlingekommissionerne maa jeg sige, at jeg syntes ogsaa, man kunde spore, at den ærede Ordfører for det radikale Parti til en vis Grad tog Afstand fra dem. Den ærede Ordfører udtalte, at han kunde tænke sig et Tilsyn af sagkyndige Personer, og derom vil vi sikkert kunne blive enige. Men det vil altsaa sige, at den ærede Ordfører for det radikale Parti egentlig er gaaet bort fra Lovforslagets Grundprincip, nemlig Lærlingekommissionerne.

Der findes i Lovforslagets forskellige Paragraffer enkelte Spørgsmaal, som jeg nu vil beskæftige mig lidt med. Jeg skal først vende mig til § 2, som blev tiltraadt af Venstres Ordfører. I § 2, 1ste Stykke, siges det, at den handlende, som har drevet en selvstændig Virksomhed i 5 Aar, har Ret til at uddanne Lærlinge. Men i det Udkast, som blev forelagt ved de foregaaende Forhandlinger med den højtærede Minister, var en saadan Bestemmelse ikke optaget. Denne Bestemmelse er en af de ganske faa Forbedringer i Lovforslaget, som den højtærede Minister har indført af Hensyn til de Ønsker, der er fremsatte fra Handelsorganisationernes Side: at den næringsdrivende, der har haft sit Borgerskab i 5 Aar og har drevet Forretning, ikke skal være udelukket fra i Fremtiden at opdrage Lærlinge. Paa dette ganske enkelte Punkt har den højtærede Minister altsaa kunnet følge de faglige Handelsorganisationer.

§ 7, 2det Stykke, angaar 8 Timers Arbejdsdagen for Handelsfagene. Jeg gaar ud fra, at der hurtig efter dette Lovforslag fra den højtærede Minister vil følge et Forslag til en Lukkelov, som tager Sigte paa at indføre lovbunden Lukketid, en Arbejdstid af 8 Timer for forretningsdrivende; det maa sikkert være Mening. Naar man nu i Lovforslaget ønsker at indføre 8-Timers Arbejdsdagen for Handelsfagene Vedkommende, maa det altsaa ikke være vedkommende Handelslærling tilladt at være til Stede i hele den Tid, som det efter Lukkeloven er tilladt Forretningen at holde aabent; det vil sige, at hvis Forretningen holder aabent fra Klokken 8 Morgen til 6 Aften, har Lærlingen paa et vist Tidspunkt af Dagen Lov til at for-

lade Forretningen. Naar Lærlingeloven forbyder Principalerne at lade Lærlingene være til Stede og altsaa ogsaa forbyder Lærlingene at være til Stede, har de ikke mere der at gøre, og de kan ikke virke i Forretningen i hele dens Omfang. Hvorledes vil man nu tænke sig, at en saadan Lærling kan faa en alsidig Uddannelse? Det kan han kun faa, naar han er til Stede i den Tid, Forretningen er aaben; han maa sætte sig ind i de forskellige Forhold, der vedrører Faget i alle dets Enkeltheder, og han maa ikke paa nogen Maade have Fortrinsret til at forlade Pladsen, saa at han Klokken 4 kan tænde sin Cigar og gaa sin Vej. Ikke alene er noget saadant skæbnsvangert for det unge Menneskes Fremtid, men det er demoraliserende og nedbrydende. Det vil sige, at det i den resterende Tid indtil Lukketid er overladt til Principalen og Kommis'erne eller andre Medhjælpere at foretage Ekspedition og Oprydning; man lader Principalen selv om at ekspedere sin Bydreng eller sine Bude og om at foretage det Oprydningsarbejde, som er en Nødvendighed. Men dette sidste er det ikke mindst nødvendigt for det unge Menneske ogsaa at deltage i; thi hvad opnaas der derved? Der opnaas, at man hos det unge Menneske skaber Ordenssans, som han kan gaa ud i Livet med, og som det er ganske nødvendigt for ham at være i Besiddelse af. Det er en Nødvendighed for Handelsfagene Vedkommende at indføre saadanne Bestemmelser i denne Lærlingelov, uanset om Arbejdstiden bliver 8, 9 eller 10 Timer. Som bekendt fastsætter Lukkeloven forskellige Lukketider, en for de første 4 Dage af Ugen, en anden for den femte og igen en senere Lukketid for Lørdag; det vil altsaa sige, at man overlader det til Principalen eller den voksne Medhjælper, hvis han har nogen, at passe Butikken de travleste Dage i Ugen. Man lader Lærlingen gaa bort i den Tid, da han netop har Lejlighed til at udvikle sig paa de forskellige Omraader indenfor Faget. Det er ikke alene et Hensyn til Principalen, jeg her gør mig til Talsmand for, men i højeste Grad et Hensyn til det unge Menneske, der skal uddannes og erhverve sig Kundskaber for Fremtiden. Ingen Principal vil være tjent med at faa et ungt Menneske, der har staaet i Lære paa den Maade, at han har haft en Forret fremfor de andre og er vant til at stille saadanne Krav som dem, der er foreslaaet i dette Lovforslag. Ikke mindst i Handelsfaget gælder det om at uddanne den unge